

Antwoorden op Kamervragen van de Kamerleden Tjon-A-Ten, Van Heteren en Koenders (allen PvdA) over HIV/Aids en TBC in Oost-Europese gevangenen.
(2040502530)

1.a.

Bent u op de hoogte van het feit dat HIV/Aids en (multiresistente) tuberculose (TBC) een dramatische situatie creëren in overvolle Oost-Europese gevangenen?

1.a.

Ja.

1.b.

Hoe is deze situatie in andere landen in Europa?

1.b.

Voor een overzicht van de situatie in overige landen in Europa verwijs ik naar gegevens ontleend aan KNCV/Tuberculosefonds: Tuberculosis, HIV and Harm reduction in Prisons in countries of the Former Soviet Union, abstract presentatie op de conferentie WHO-Health in Prisons Project, Noordwijkerhout, 21 oktober 2004 (zie bijlage).

2.a.

Deelt u de mening dat de dubbele epidemie HIV/Aids en (multiresistente) tuberculose (TBC) een gevaar vormt voor de Europese volksgezondheid? Zo neen, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen wilt u in dit kader nemen, welke reguliere maatregelen staan daartoe ter beschikking?

2.a.

Ik deel de mening dat de dubbele epidemie HIV/Aids en (multiresistente) tuberculose (TBC) een gevaar vormt voor de Europese volksgezondheid. De problematiek wordt aangepakt door enerzijds internationale organisaties als EU, WHO en VN op dit terrein te ondersteunen, anderzijds door het subsidiëren en ondersteunen van Nederlandse organisaties die concrete projecten uitvoeren.

VWS is bilateraal in diverse nieuwe lidstaten actief (geweest) in Europese Twinning projecten op gebieden als volksgezondheidssystemen (Litouwen, Letland, Tsjechië), systemen voor bewaking van infectieziekten (Slowakije) en verslavingszorg (Hongarije, Estland, Malta, Bulgarije).

Het belang van bestrijding van HIV/Aids en TBC in Oost-Europa wordt gedeeld door mijn collega van Buitenlandse Zaken. Buitenlandse Zaken ondersteunt Nederlandse organisaties zoals Soa Aids Nederland, AFEW, Mainline en het KNCV/Tuberculosefonds (Den Haag) die alle diverse projecten hebben in Midden- en Oost-Europese landen en de landen aan de Baltische Zee op het gebied van preventie, voorlichting en behandeling van HIV/Aids, harm reduction programma's voor intraveneuze druggebruikers en (multiresistente) TBC. Tevens wordt het WHO "Health in Prisons" project voor een groot deel uit het Matra-programma gefinancierd.

Als onderdeel van de zogenaamde Matra-projecten biedt de Dienst Justitiële Inrichtingen ondersteuning aan het gevangeniswezen in diverse landen van de voormalige Sovjet Unie en

Midden-Europa, onder meer door 'twinning', (Estland, Litouwen, Roemenië, Hongarije). Hierbij wordt ook de aandacht gegeven aan de gezondheidszorg en het infectieziektebeleid in de gevangenissen.

Naast deze concrete activiteiten hebben de EU, de VN en de WHO deze problematiek het afgelopen jaar geagendeerd.

- Dublin, februari 2004, tijdens het Ierse EU-presidentschap: Dublin Declaration on Partnership to fight HIV/Aids in Europe and Central Asia;
- Wenen, maart 2004, UNODC resolution on Combating the Spread of HIV/Aids in Prisons
- Noordwijkerhout, 21 oktober 2004 tijdens de conferentie van het WHO-Health in Prisons Project, is het position paper 'Prisons, Drugs and Harm Reduction' aangenomen.

Het Europees parlement heeft een onderzoek naar harm reduction en substitutietherapie voor drugsgebruikers in Europese gevangenissen geïnitieerd¹.

2.b.

Welke additionele middelen acht u noodzakelijk?

2.b.

Ik acht op dit moment geen additionele middelen noodzakelijk. Het gaat er nu vooral om waar mogelijk uit te dragen en te bevorderen dat de betreffende landen openheid van zaken geven over aard en omvang de epidemie, bereid zijn de leefomstandigheden in de gevangenissen te verbeteren, de deskundigheid van gevangenisstaf en medisch personeel te bevorderen en preventie maatregelen in de gevangenissen te introduceren, zoals substitutietherapie, condoomdistributie, spuitomruilprogramma's en gezondheidseducatie van gedetineerden.

3.

Bent u bereid om deze kwestie in EU-verband aan de orde te stellen met als doel de omvang en de ernst van deze problematiek in kaart te brengen? Zo ja, binnen welke termijn? Zo nee, waarom niet?

3.

Mijn collega van Justitie en hebben deze problematiek in EU verband aan de orde gesteld. Er is voldoende kennis over de omvang en ernst van de problematiek. Deze moet nu binnen de EU voldoende aandacht krijgen.

Mijn collega van Justitie heeft in zijn openingspeech op 21 oktober 2004 bij de conferentie over 'Drugs, Prisons and Harm Reduction' van het WHO Health in Prisons Project tegen die achtergrond dan ook benadrukt dat de declaratie die op die dag werd vastgesteld geen papieren tijger mag blijven.

Ik heb de problematiek van HIV/Aids in Europa en de omliggende buurlanden aan de orde gesteld in het debat over HIV/Aids dat tijdens de Raad van EU-ministers van Volksgezondheid op 6 december 2004 is gehouden.

¹ Stöver, Heino; Letitia Hennebel en Joris Casselman: Substitution Treatment in European Prisons, a study of policies and practices in prisons in 18 European countries'. Brussel, november 2004.

Bijlage 1

Table 1.
Countries prioritised by need for HIV/AIDS prevention/control and TB control

Priority for HIV/AIDS prevention/control	High			Belarus, Estonia, Latvia, Lithuania, Moldova, Russian Federation, Ukraine
	Intermediate	Italy, France, United Kingdom	Poland, Portugal, Spain, Turkey	Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Romania, Tajikistan, Uzbekistan
	Low	Andorra, Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Israel, Luxembourg, Malta, Monaco, Netherlands, Norway, San Marino, Slovakia, Slovenia, Sweden, Switzerland	Albania, Bosnia & Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Hungary, Macedonia, Serbia & Montenegro	Turkmenistan
		Low	Intermediate	High
		Priority for TB control		